

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

Komisioni për Ekonominë dhe Financat

Tiranë, më 23.1.2020

R A P O R T

PËR PROJEKTLIGJIN “PËR SHKËMBIMIN AUTOMATIK TË INFORMACIONIT TË LLOGARIVE FINANCIARE”

- ***Hyrje.***

Komisioni për Ekonominë dhe Financat, në cilësinë e komisionit përgjegjës, në mbledhjen e datës 23 janar 2020, shqyrtoi projektligjin “Për shkëmbimin automatik të informacionit të llogarive financiare”. Projektligji është propozuar nga Këshilli i Ministrave. Komisioni për Ekonominë dhe Financat e shqyrtoi këtë projektligj në cilësinë e komisionit përgjegjës dhe në përputhje me procedurat e parashikuara në nenet 32-39 të Rregullores së Kuvendit.

Komisioni caktoi relatore, për këtë projektligj, znj. Antoneta Dhima.

Në mbledhje ishin të pranishëm, për të paraqitur projektligjin dhe për të dhënë informacionet e kërkuara nga deputetët, Zëvendësministri i Financave dhe përfaqësues të tjerë të kësaj ministrie.

- ***Baza kushtetuese e projektligjit.***

Këshilli i Ministrave e paraqiti projektligjin bazuar në nenet 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës.

- ***Qëllimi, nevoja, rëndësia dhe përmbajtja e projektligjit.***

Qëllimi i projektligjit është realizimi i shkëmbimit automatik të informacionit të llogarive financiare midis administratave tatimore të vendit tonë dhe të vendeve të tjera për tatimpaguesit (individë ose njësi ekonomike) jorezidentë. Nëpërmjet këtij shkëmbimi të informacionit synohet identifikimi i të gjithë tatimpaguesve jorezidentë, për efekt të shlyerjes së detyrimeve tatimore, duke ndikuar në shmangjen e evazionit fiskal dhe të mashtrimit tatimor.

Ky shkëmbim i informacionit është bërë i domosdoshëm në kushtet kur ekonomia po bëhet gjithnjë e më e globalizuar dhe është zgjeruar lëvizja ndërkombëtare e personave, kapitalit, mallrave e shërbimeve. Ky fenomen, krahas efekteve pozitive, ka rritur mundësinë për shmangjen e pagimit të detyrimeve tatimore dhe të evazionit fiskal. Shumë individë apo njësi ekonomike kryejnë dhe menaxhojnë investime, nëpërmjet institucioneve financiare, jashtë vendeve të tyre të rezidencës. Një pjesë e tyre nuk evidentohen, duke shmangur pagesën e detyrimeve tatimore. Disa individë apo njësi ekonomike i mbajnë paratë “offshore”, duke mos u tatuar. Evazioni tatimor përmes “offshore” është një problem serioz për të gjitha vendet. Për të shmangur këtë fenomen, lindi nevoja e bashkëpunimit midis administratave tatimore të vendeve të ndryshme për shkëmbimin automatik të informacionit.

Projektligji synon:

- Krijimin e një mjeti efikas për realizimin e shkëmbimit automatik të informacionit;
- Garantimin e mbledhjes së informacionit nga institucionet financiare raportuese;
- Përcaktimin e termave dhe kushteve të përgjithshme për grumbullimin, përpunimin, përditësimin, bashkëveprimin përqasjen, ruajtjen, përdorimin dhe arkivimin e informacionit në kuadër të këtij ligji;
- Detyrat dhe kompetencat e autoritetit kompetent për të siguruar zbatimin efektiv të ligjit.

Standardi i Përbashkët i Raportimit.

Në vitin 2013, vendet e G20 miratuan Standardin e Përbashkët të Raportimit për shkëmbimin automatik të informacionit. Ky standard u kërkon qeverive që të marrin informacion të hollësishëm nga institucionet e tyre financiare, për llogaritë financiare të jorezidentëve. Këtë informacion çdo shtet duhet ta shkëmbejë automatikisht, çdo vit, me shtetet e tjera. Informacioni që duhet të shkëmbehet, sipas standardit, ka objekt llogaritë financiare, duke përfshirë bilancet, interesat, dividendët, të drejtat dhe të ardhurat nga shitja e aseteve financiare. Ky informacion duhet të mbledhet dhe raportohet në Qeveri (kuptohet administrata tatimore) nga institucionet financiare.

Konventa për Ndhmën Administrative të Ndërsjellë në Çështjet Tatimore.

Nevoja për këtë projektligj lindi për të zbatuar dispozitat e “Konventës për ndihmën administrative të ndërsjellë në çështjet tatimore”, të ratifikuar nga Kuvendi me ligjin nr.146/2013. Shqipëria e ka ratifikuar këtë Konventë me ligjin nr.146, datë 6.5.2013. Konventa është nënshkruar nga shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe të Organizatës për Bashkëpunim Ekonomik e Zhvillim (OECD). Ajo parashikon ndihmën dhe bashkëpunimin e ndërsjellë të vendeve nënshkruese për çështjet tatimore. Konventa zbatohet për tatimin mbi të ardhurat, fitimet, fitimet kapitale ose pasuritë neto, kontributet e detyrueshme të sigurimeve shoqërore etj. Konventa parashikon shkëmbimin e informacionit në lidhje me tatimet. Ky shkëmbim i informacionit mund të realizohet me kërkesë të shtetit kërkues, në mënyrë atomatike çdo vit, spontan apo duke kryer ekzaminime të njkohshme tatimore. Një nga këto forma është shkëmbimi automatik i informacionit nga dy ose më shumë palë, i parashikuar në nenin 6 të Konventës. Informacioni shkëmbehet midis autoriteteve tatimore të vendeve të ndryshme. Konventa parashikon edhe ruajtjen e konfidencialitetit të të dhënave dhe mbrojtjen e të dhënave personale.

Forumi Global mbi transparencën dhe Shkëmbimin e Informacionit.

Shqipëria është pjesë e këtij Forumi që prej vitit 2012. Ky Forum mbështetet nga G20. Forumi ka rekomanduar që Shqipëria duhet të hartojë aktet ligjore primare dhe sekondare për zbatimin e shkëmbimit automatik të informacionit ndërmjet vendeve që kanë nënshkruar marrëveshjen shumëpalëshe.

Marrëveshja Shumëpalëshe e Autoritetit Kompetent për Shkëmbimin Automatik të Informacionit të Llogarisë Financiare.

Në zbatim të nenit 6 të Konventës për Ndihmën Administrative të Ndërsjellë në Çështjet Tatimore, Shqipëria ka nënshkruar Marrëveshjen Shumëpalëshe të Autoritetit Kompetent për Shkëmbimin Automatik të Informacionit të Llogarisë Financiare. Kjo marrëveshje është miratuar me VKM nr.178, datë 9.3.2016. Palët në marrëveshje janë të njëjta me palët e parashikuara në Konventë (si më lart). Marrëveshja, ashtu si dhe Konventa, parashikon që shkëmbimi i informacionit mund të kryhet mbi baza dy-palëshe nga autoritetet kompetente.

Informacioni, i cili jepet për çdo llogari të raportueshme, përmban të dhëna identifikuese mbi mbajtësin e llogarisë, i cili mund të jetë individ apo njësi ekonomike, gjendjen e llogarisë ose vlerën. Në rastin e një llogarie kujdestarie, informacioni përmban të dhëna mbi interesat, dividendët, të ardhurat nga aktivet e mbajtura në llogari apo të shitura. Në rastin e një llogarie depozite, informacioni përmban të dhëna mbi interesat. Informacioni duhet të shkëmbehet në mënyrë automatike, brenda 9 muajve pas përfundimit të vitit kalendarik për të cilin bëhet raportimi. Autoritetet kompetente bien dakord edhe për metodat e transmetimit të të dhënave, me synim maksimizimin e standardizimit dhe minimizimin e shpenzimeve.

Marrëveshja parashikon që Shqipëria të zbatojë shkëmbimin automatik të informacionit në fund të vitit 2018, për të pasur kohë për krijimin e bazës ligjore dhe të infrastrukturës së nevojshme për zbatimin e saj.

Palët nënshkruese të marrëveshjes kanë rënë dakord që të miratojnë e zbatojnë një standard të vetëm e të ri global, për shkëmbimin automatik të informacionit mbi tatimpaguesit, si dhe zbatimin e

njëjtë dhe efektiv të këtij standardi. Për zbatimin e këtij detyrimi, nevojitet një sistem që të shkëmbejë të dhëna konfidenciale ndërmjet administratave tatimore të vendit rezident dhe vendit ku realizohen të ardhurat, fitimet etj. Një gamë e gjerë e informacionit do të shkëmbehet mbi llogaritë offshore, përfshirë bilancet e llogarive dhe të pronësisë. Në rastet e konstatimit të evazionit fiskal, qeveritë duhet të marrin masa për eliminimin e tij.

Informacioni mbahet nga institucionet financiare raportuese, të cilat janë:

- Institucionet e kujdestarisë;
- Institucionet depozituese;
- Subjektet e investimit;
- Shoqëritë e sigurimeve, të specifikuara.

Informacioni duhet të jetë i vlefshëm, i aksesueshëm dhe konfidencial.

Këto institucione, mbledhin, përpunojnë dhe më pas raportojnë informacionin në administratën tatimore.

Sistemi i shkëmbimit automatik të informacionit do të shërbejë për transmetimin sistematik dhe periodik të të dhënave të tatimpaguesit nga ana e vendit burim i të ardhurave, në vendin e qëndrimit. Ky sistem përfshin:

- Shkëmbimin automatik të informacionit të llogarive financiare;
- Institucionet financiare që duhet të raportojnë;
- Llojet e ndryshme të llogarive dhe tatimpaguesve;
- Procedurat e përbashkëta që duhet të zbatohen në institucionet financiare.

Zbatimi i shkëmbimit automatik të informacionit në vendin tonë.

Autoriteti kompetent për zbatimin e shkëmbimit automatik të informacionit në vendin tonë është Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve. Kjo Drejtori do të mbledhë të dhënat nga institucionet financiare raportuese. Ajo do ta shkëmbejë informacionin me vendet që janë pjesë e

marrëveshjes. Pas miratimit të ligjit, Këshilli i Ministrave do të nxjerrë rregulla për:

- Procedurat për vigjilencën e duhur;
- Raportimin e informacionit nga institucionet financiare tek Drejtoria e Tatimeve;
- Përkufizimet e nevojshme;
- Masat për të siguruar zbatimin efektiv të këtij ligji.

- ***Efektet financiare të projektligjit.***

Zbatimi i detyrimeve të këtij ligji kërkon implementimin e një sistemi të ri teknologjik, i cili ka një kosto prej:

- 45 milionë lekësh për vënien në zbatim të sistemit;
- 15 milionë lekë/vit për mirëmbajtjen e sistemit teknologjik.

- ***Diskutimi në Komision.***

Zëvendësministri i Financave paraqiti projektligjin dhe iu përgjigj pyetjeve të deputetëve. Ai theksoi se, në komunikimet e vazhdueshme me vendet e BE-së dhe OECD-së, afati i zbatimit të shkëmbimit automatik të informacionit në vendin tonë është rishikuar. Afati i fundit është që ky ligj të vihet në zbatim në vitin 2021. Shqipëria është vendi i parë në rajon që do të realizojë shkëmbimin automatik të informacionit të llogarive financiare.

Relatorja paraqiti vlerësimin e saj pozitiv për projektligjin, duke e konsideruar mjaft të rëndësishëm, pasi është një detyrim që rrjedh nga konventa ndërkombëtare, e ratifikuar nga Kuvendi që në vitin 2013. Ky shkëmbim i informacionit do të realizohet sipas standardeve ndërkombëtare. Gjithashtu, miratimi i këtij projektligji është detyrim që rrjedh nga marrëveshja ndërkombëtare që ka nënshkruar vendi ynë me vendet e tjera të BE-së dhe OECD-së. Projektligji do të luajë një rol të rëndësishëm në reduktimin e evazionit fiskal, mashtrimin tatimor dhe do të ndikojë pozitivisht në vendosjen e konkurrencës së ndershme të treg.

Komisioni për Ekonominë dhe Financat, në cilësinë e komisionit përgjegjës, shqyrtoi edhe

raportet për projektligjin, të paraqitura nga Komisioni për çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, si dhe Komisioni për Integrimin European. Në përfundim, Komisioni për Ekonominë dhe Financat i paraqet seancës plenare, për shqyrtim, një variant përmbledhës të amendamenteve në projektligj, të tri komisioneve që e kanë shqyrtuar atë, të paraqitur më poshtë.

- ***Përfundim.***

Komisioni për Ekonominë dhe Financat e miratoi projektligjin me të gjitha votat e deputetëve të pranishëm në mbledhje, me ndryshimet si më poshtë:

I. Shënimi në fund të faqes, që lidhet me titullin e projektligjit, të riformulohet si më poshtë:

“Ky ligj është përafruar pjesërisht me:

Direktivën e Këshillit 2011/16/BE, datë 15 Shkurt 2011 “Mbi bashkëpunimin administrativ në fushën e tatimeve dhe shfuqizimin e Direktivës 77/799/KEE”, e ndryshuar”. Numri CELEX 32011L0016, Fletorja Zyrtare e Bashkimit European, Seria L, nr.64, datë 11.3.2011, fq.1-12.

II. Në nenin 1 të bëhen ndryshimet e mëposhtme:

- *Pjesa hyrëse e nenit 1* të riformulohet si më poshtë:

“ Objekti i këtij ligji është përcaktimi i rregullave dhe procedurave në lidhje me:”.

- *Shkronja “a”* të riformulohet si më poshtë:

“a) shkëmbimin automatik të informacionit të llogarive financiare, në zbatim të standardit të përbashkët të raportimit dhe marrëveshjes shumëpalëshe të autoritetit kompetent për shkëmbimin automatik të informacionit të llogarive financiare;”

- *Në shkronjën “ç”* fjalët “detyrat dhe kompetencat” të zëvendësohen me fjalët të drejtat dhe detyrimet”.

III. Neni 2 të ndahet në dy nene, me këtë përmbajtje:

“Neni2

Qëllimi

Ky ligj synon sigurimin e zbatimit të Konventës për Ndihmën e të Ndërsjellë Administrative në Çështje Tatimore, të marrëveshjes shumëpalëshe të Autoritetit Kompetent për shkëmbimin automatik të informacionit të llogarive financiare, për shmangien e mashtimit tatimor dhe të evazionit fiskal, si dhe përmirësimin e pajtueshmërisë tatimore kombëtare e ndërkombëtare.”

“Neni 2/1

Parim i përgjithshëm

Shkëmbimi automatik i informacionit të llogarive financiare bëhet duke zbatuar dispozitat e konfidencialitetit dhe të mbrojtjes së të dhënave personale, në përputhje me legjislacionin kombëtar në fuqi.”

IV. Në nenin 3, në dy rreshtat e fundit, të hiqen fjalët, “dhe në përputhje me vendimin e Këshillit të Ministrave, referuar pikës 4, të nenit 5, të këtij ligji.”

V. Në nenin 4 të bëhen ndryshimet si më poshtë:

- Në shkronjën “a”, pas fjalës “marrëveshjen”, të shtohen fjalët “shumëpalëshe në këtë fushë”.
- Në shkronjën “b”, nënshkronja “i” të hiqet lidhëza”por”.
- Shkronja “ç” të riformulohet si më poshtë:
“ ç) Juridiksion i raportueshëm” është një juridiksion i identifikuar në listën e publikuar, sipas përcaktimeve në aktet nënligjore të nxjerra për zbatimin e këtij ligji.”
- Pas shkronjës “g” të shtohet shkronja “gj” me këtë përmbajtje:

“gj) Komentari” është interpretim i detajuar i çdo seksioni të Marrëveshjes së Autoritetit Kompetent dhe Standardit të Përbashkët të Raportimit, që synon të sigurojë zbatimin e duhur të tyre në të gjitha juridiksionet, si dhe të shmangë krijimin e kostove të panevojshme për institucionet financiare, veçanërisht për ato institucione që i përkasin më shumë se një juridiksioni”.

VI. Në nenin 5 të bëhen ndryshimet si më poshtë:

- Në pikën 1, fjalët “të specifikuara në vendimin e Këshillit të Ministrave, referuar pikës 4 të këtij neni” të zëvendësohen me fjalët “të specifikuara në aktet nënligjore në zbatim të k[tij ligji”.
- Pika 3 të riformulohet si më poshtë:

“3. Informacioni duhet të dërgohet elektronikisht, sipas një formati të standardizuar, duke përdorur teknologjinë e përshtatshme, në përputhje me aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji.”
- Pika 4 të hiqet dhe të lidhet me nenin 17 “Aktet nënligjore”.

VII. Në nenin 6, pikat 1 dhe 2, referencat në vendimin e Këshillit të Ministrave të zëvendësohen me fjalët “aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji”.

VIII. Në nenin 7, pika 3 të riformulohet si më poshtë:

“3. Institucioni financiar raportues është përgjegjës për raportimin dhe zbatimin e rregullave të vigjilencës së duhur, në përputhje me këtë ligj dhe aktet nënligjore në zbatim të tij.”.

IX. Në nenin 8, të bëhen riformulimet si më poshtë:

- Pika 1 të riformulohet si më poshtë:

“1. Autoriteti kompetent, nëpërmjet strukturave të tij të varësisë, mund të kërkojë informacion, nga çdo institucion financiar raportues në Republikën e Shqipërisë. Me lajmërim paraprak, ai mund të hyjë në ambientet ku ushtrohet veprimtaria ekonomike e tij, me qëllim verifikimin e përmbushjes së detyrimit të përcaktuar me këtë ligj.”
- Pika 2 riformulohet si më poshtë:

“2. Brenda 15 ditëve pune nga paraqitja e kërkesës me shkrim të autoritetit kompetent, institucioni financiar raportues i vë në dispozicion regjistrimet apo të dhënat e mbajtura sipas nenit 9 të këtij ligji, si dhe çdo dokument tjetër që kërkohet për të kryer verifikimin e përmbushjes së detyrimit të përcaktuar me këtë ligj.”

- *Pika 3 të hiqet.*
- *Në pikën 4 fjalia e dytë, fjalët “Ky detyrim përfshin, por nuk kufizohet vetëm në,” të zëvendësohet me fjalët “Informacioni, shtesë veç detyrimeve të tjera, përmban.”.*

X. Në nenin 9, pika 2, në fund të shkronjës “a” fjala “letër” të zëvendësohet me fjalët “dokument letër”.

XI. Neni 10 të riformulohet si më poshtë:

“Neni 10

Shkëmbimi i informacionit mbi llogaritë e raportueshme

Në përputhje me dispozitat e Konventës për Ndihmën e Ndërsjellë Administrative në Çështjet Tatimore, si dhe bazuar në rregullat e raportimit dhe të Vigjilencës së Duhur në përputhje me Standardin e Përbashkët të Raportimit, Autoriteti Kompetent do të shkëmbejë, me juridiksione të tjera kompetente, brenda 9 mujorit të çdo viti dhe në mënyrë automatike, informacionet e marra në bazë të procedurave dhe rregullave të specifikuar në këtë ligj dhe në aktet nënligjore të dala në zbatim të tij.”.

XII. Në nenin 11 të bëhen ndryshimet si më poshtë:

- *Në pikën 1 fjalët “shkeljet e kryera” të zëvendësohen me fjalët “veprimet ose mosveprimet e kryera”.*
- *Në shkronjat “b” dhe “c” referenca në VKM të zëvendësohet me fjalët “aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji”.*
- *Shkronja “c” të riformulohet si më poshtë:*
 “c. Mosdhënia e informacionit të kërkuar nga çdo mbajtës i llogarive të raportueshme ose person tjetër përgjegjës, në kundërshtim me kërkesat e këtij ligji dhe akteve nënligjore në zbatim të tij, përveç nëse ky informacion ka të bëjë me një person të tretë dhe provohet se mosveprimi nuk ishte i qëllimshëm, dënohet me 1 000 000 lekë gjobë;”.
- *Pas shkronjës “c” të shtohet shkronja “c/1” me këtë përmbajtje:*
 “c/1. Kryerja e deklaramit të rremë nga do mbajtës i llogarive të raportueshme ose person tjetër përgjegjës, në kundërshtim me kërkesat e këtij ligji dhe akteve nënligjore në zbatim të tij, dënohet me 1 500 000 lekë gjobë;”.

- *Shkronja “ç” të riformulohet si më poshtë:*
 “ç) Pengimi nga personat përgjegjës, në mënyrë të drejtpërdrejtë apo të tërthortë, me qëllim mosushtrimin e të drejtave dhe detyrave të Autoritetit Kompetent të përcaktuara në këtë ligj dhe në aktet nëligjore në zbatim të tij, dënohet me 1 000 000 (një milion) lekë gjobë;”
- *Shkronja “d” të riformulohet si më poshtë:*
 “d. Zbatimi në mënyrë të gabuar i rregullave të vendosura mbi vigjilencën e duhur, si pasojë e neglizhencës nga personi që ka për detyrë t’i zbatojë ato dënohet me 100000 lekë gjobë.
- *Pas shkronjës “d” të shtohet shkronja “d/1” me këtë përmbajtje:*
 “d/1 Kryerja me dashje e veprimeve në kundërshtim me rregullat e vendosura mbi vigjilencën e duhur, nga subjektet përgjegjëse, dënohet me 250 000 lekë gjobë.”

XIII. Në nenin 12 fjalët “sipas parashikimeve të nenit 106, të ligjit 9920, datë 19.5.2008”Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë” të zëvendësohen me fjalët “sipas legjislacionit në fuqi për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”.

XIV. Në nenin 13 referenca në VKM të zëvendësohet me “aktet nëligjore në zbatim të tij”.

XV. Në nenin 14 të bëhen riformulimet si më poshtë:

- *Pika 1 riformulohet si më poshtë:*
 “1. Informacioni i siguruar nga institucionet financiare raportuese në Republikën e Shqipërisë është konfidencial.”
- *Pika 4 riformulohet si më poshtë:*
 “4. Informacioni i marrë nga autoritetet kompetente të huaja duhet të mbahet konfidencial, në përputhje me standardet ndërkombëtare të raportimit dhe legjislacionin vendas.”

XVI. Në nenin 16 referenca në VKM të zëvendësohet me “aktet nëligjore në zbatim të tij”.

XVII. Neni 17 të riformulohet si më poshtë:

“Aktet nëligjore

Ngarkohet Këshilli i Ministrave për nxjerrjen e akteve nëligjore në zbatim të neneve 3, 5, 6, 7, 10, 11 dhe 13 të këtij ligji, jo më vonë se 3 muaj nga data e hyrjes në fuqi të tij.”

XVIII. Në nenin 18, pika 1, fjalët “brenda datës 30 maj” të zëvendësohen me fjalët “brenda datës 31 korrik”.

RELATORE

Antoneta DHIMA

KRYETARE

Milva EKONOMI